

BUGARSKA: SOCIJALISTI SE PREDOMISLJAJU OKO REFORME KRIVICNOG ZAKONA

Author: [IWPR Balkans](#)

Pod pritiskom iz Brisela, vladajuća Bugarska socijalistička partija je usvojila novi kontroverzni zakon, ali se čini da se sada ozbiljno predomislija oko ispravnosti tog poteza.

Članovi vladajuće Bugarske socijalističke partije, BSP, ove nedelje su ostro kritikovali novi krivični zakon, izrazavajući sumnje u njihovu spremnost da sprovedu zakon koji je neophodan za evropsku integraciju.

Nakon što je usvojen zakon – koji je ključan za bugarske aspiracije u pogledu članstva u Evropskoj uniji – u bugarskom parlamentu 13. oktobra, socijalistički poslanici i ministri su izrazili svoje neodobravanje nekih bitnih elemenata zakona. U isto vreme, predstavnici BSP-a u vladi su sugerisali da bi Evropska unija bila veoma kritična prema odobrenom nacrtu zakona.

Spor napredak u reformi pravosuđa, suzbijanju organizovanog kriminala i političke korupcije prete da odlože prijem Bugarske, koji je zakazan za 1. januar 2007. godine.

Jedan od glavnih zahteva Brisela je bila revizija krivičnog zakona s ciljem poboljšanja efikasnosti sudova, ali je nedostatak političkog konsenzusa oko jednog broja kontroverznih pitanja usporio proces usvajanja izmena zakona.

Zakon je usvojen tek nakon što je BSP, koja je osvojila većinu poslaničkih mandata na nedavnim opštim izborima, prihvatila da odustane od svog predizbornog obećanja o održavanju nacionalne rasprave o predloženim reformama.

Novi krivični zakon, koji je izradila prethodna vladajuća koalicija Nacionalnog pokreta "Simeon Drugi", NDSV, i Pokreta za prava i slobode, DPS, je najzad izglasan tokom dramatične skupštinske sesije, samo dvadeset minuta pre nego što je komesar Evropske unije za proširenje Oli Ren trebalo da poseti skupštinu.

Poslanicima je bilo stalo da završe s glasanjem na vreme kako bi se taj zakon mogao naći u sledećem izveštaju Evropske unije, čije je objavljivanje zakazano za 25. oktobar, jer su prethodni rokovi već propušteni.

Novousvojeni krivični zakon ima za cilj ubrzanje procesuiranja krivičnih predmeta putem, na primer, skraćivanja vremena koje se može odvojiti za istrage sa šest na dva meseca i omogućavanjem tužiocima da uzmu učešća u tim istragama.

Time se, takođe, razgranicavaju nadležnosti nad istragama, koja su ranije bila podeljena između tri autonomna tela: javnog tužilaštva, policije i posebnog tima istražnih sudija pod nazivom Nacionalna istražna služba, NIS. Policija će se sada baviti većinom predmeta koje je ranije obradivala Nacionalna istražna služba. Umesto toga, NIS će se ograničiti na istragu teških krivičnih dela poput terorizma i krivičnih dela koje su izvršili visoki državni zvaničnici.

Ren – i, kasnije, predstavnici ambasada Evropske unije u Bugarskoj – čestitali su parlamentu na usvajanju novog krivičnog zakona. Međutim, tek što je zakon usvojen u skupštini pred poslanicima BSP-a, ministri iz vladajuće stranke su počeli zestoko da ga kritikuju. Posebno su glasni bili pravni stručnjaci socijalista Mihail Mikov i Ljuben Kornezov, koji su se vratili svom predizbornom antireformskom diskursu.

"Ovo je kraj Nacionalne istražne službe", izjavio je Kornezov rekavši da bi mnoge istražne sudije mogle napustiti NIS ako se veći deo posla prenese na policiju. On se, također, zapitao da li bi običan policajac bio dovoljno sposoban da istražuje zločine kao što su komplikovani slučajevi ubistva ili falsifikovanja.

Mikov tvrdi da nije bilo dovoljno vremena da se na odgovarajući način razmotri zakonski predlog, sugerisuci da on, možda, sadrži ozbiljne greške koje bi u budućnosti mogle biti neprijatne po vladu.

Članovi vlade iz redova BSP-a su bili čak i oštiji u svojim kritikama novog zakona. Ministar unutrašnjih poslova Rumen Petkov i njegov zamenik Bojko Kocev zatražili su usvajanje amandmana na zakon, zaleći se da bi rad policije – u suprotnom slučaju – mogao biti ozbiljno ugrožen.

Oni su ukazali na činjenicu da policajci nisu u stanju da pribave dokaze za sud ukoliko detektiv nije prisutan, upozoravajući da, možda, nema dovoljno detektiva.

Stavise, zvaničnici Ministarstva unutrašnjih poslova iz redova BSP-a predviđaju da će se u evaluacionom izveštaju Evropske unije svakako identifikovati takvi propusti zbog čega će biti potrebni amandmani za taj zakon.

Analiticari sugerisu da su ovi ispadi BSP-a samo gluma radi prikupljanja političkih poena, a da je malo verovatno da će se novi krivični zakon menjati.

"Mislim da niko ozbiljan ne očekuje da će se ključni delovi krivičnog zakona menjati", izjavio je za Izveštaj o balkanskoj krizi Rasko Dorosijev iz bugarskog istraživačkog Centra za liberalne strategije. "Medjutim, BSP sada uvidja da je tesko 'progutati' novi zakon, čiji je nacrt izradio NDSV i u suprotnosti je s politikom te partije".

Dorosijev kaže da su poslanici bili pod ozbiljnim evropskim pritiskom da usvoje revidirani krivični zakon, što je podrazumevalo da se BSP odrekne nekih od svojih ključnih predizbornih pozicija, kao što je očuvanje uloge Nacionalne istražne službe, NIS.

Ipak, analiticari veruju da je stranka preterala s kritikama na račun novog zakona, sugerisuci da problemi koje imaju s njim ne iziskuju amandmane, već se mogu rešiti putem ministarskih intervencija.

Albena Skodrova je direktor BIRN-a u Bugarskoj, lokalizovanog IWPR projekta.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/bugarska-socijalisti-se-predomisljaju-oko>